

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eiríkur@sosialurin.fo

15 ÁRA GOMUL Í STØRRI VÁÐA

At nógv 15 ára gomul koyra prutl, hóast aldursmarkið er 16 ár, verður nú brúkt sum grundgeving til at lækka aldursmarkið til at koyra prutl.

– Sjálvt um aldursmarkið fyri lítið prutl verður lækkað til 15 ár, verður mett, at hetta er forsvarligt, hvat trygd viðvíkur, við tað at tey fáa eina skipaða frálæru og harvið førleika at koyra eitt prutl og gáa eftir teimum vandum, sum kunnu standast av at koyra prutlið í ferðsluni. Sum er, koyra nógv 15 ára gomul longu prutl uttan koyrikort og neyðugan førleika, og tí verður mett, at hetta átak fer at vera eitt stig rætta vegin.

Soleiðis sigur Johan Dahl, landsstýrismaður í grundgevingunum til, at hann skjýtur upp at lækka aldursmarkið fyri at koyra prutl úr 16 niður í 15 ár. Hendan broyting er partur av fleiri ferðslulógarbroytingum, sum eru bornar niðan í tingið.

Ferðslutrygd mælir beinleiðis í móti hesi ætlan. Ferðslutrygd hevur sum endamál, sum navnið sigur, at bøta um trygdina í ferðsluni. Og sambært ferðslutrygd, so fer hetta átakið frá landsstýrismanninum beinleiðis at føra til at fleiri 15 ára gomul fara at doyggja í ferðsluni.

Sambært Ferðslutrygd er váðin fyri lítlum prutli umleið 200 ferðir

hægri enn í bili og 1000 ferðir hægri enn koyring í bussi. Hetta vísa tøl fyri váða í Svøríki, Noregi, Stóra-bretlandi og Hollandi.

Aldursmark á 15 fyri lítið prutl kann væl hugsast at fáa fleiri 15 ára gomul at fáa sær prutl og økja prutlferðsluna. Hetta kann mest sannlíkt hava við sær vøkstur í deyðum og skaddum í ferðsluni, sigur Ferðslutrygd í sínum frámæli.

Í Danmark gjørdur tey hesa broyting í 1971, og tá fleirfaldadust skaðar og vanlukkur. Tey broyttu aftur markið til 16 ár, sum tað er enn.

Kanningar vísa, at talið á persónsskaðum á prutli kann væntast

at hækka við 335% millum 15 ára gomul og 149% millum 14 ára gomul. Tí kundi væntast ein tví-faldan í tali á deyðum og skaddum 15 ára gomlum, um aldursmarkið varð lækkað niður í 15 ár, heldur

Ferðslutrygd, sum vísir á, at sum heild finst eingin dokumentatión ella argument fyri at ferðslutrygdin verður økt við at lækka aldursmarkið úr 16 niður í 15 ár.

Hinvegin bendir øll skjalfesting á eina munandi negativa effekt fyri ferðslutrygdina hjá prutlkoyrarum og samlaða ferðslutrygdarbeiðið. Tí mælir Ráðið frá at lækka aldursmarkið úr 16 niður í 15 ár.

Spurningurin er so, hví landsstýrismaðurin vil lækka markið?

» Talið av skaðum á 15 ára gomul kann hækka 335%

Løgmaður fær 17.558 kr meira í løn um mánaðin

Sambært uppskotinum hjá lögmanni um broyting í lögtingslóg um samsýning og eftirløn landsstýrismanna, sum varð lögð fyri tingið fríggjadagin, so verður tann broyting, at landsstýrisfólk ikki longur kunnu vinna sær fulla tænaðstúmannapensjón upp á átta ár. Landsstýrisfólk skulu – eftir næsta lögtingsval – hava 15 prosent í pensjónsingjaldi, eins og onnur fólk

Onnur broyting er, at landsstýrsfólk fáa frían bil í staðin fyri kostnaðarendurgjald.

Landsstýrismenn verða framvegis løntir eftir lønar-talvuni hjá tænaðstúmonnum landsins, tó so, at lögmaður fær 130% og landsstýrisfólk 110% av lønini í lønarflokki 40 hjá tænaðstúmonnum landsins. Tað merkir, at lønin hjá lögmanni hækkar úr 58.527 krónum um mánaðin upp í 76.025 krónum, og at lønin hjá landsstýrisfólkum hækkar úr 49.845 krónum upp í 64.380 krónum. Samstundis verður skipanin við borðfæ tikin av, og útreiðslur til umboðan verða tiknar við í vanligu rakstrarjáttanina hjá avvarð-

andi aðalráðum.

Skipanin við fríum bústaði í Tórshavn verður tikin av, tó soleiðis, at lögmaður fær heimild til, í ávisum færum, at játta landsstýrisfólkum endurgjald fyri útreiðslur til bústað í Tórshavnar kommunu.

Landsstýrisfólk fara ikki longur at fáa upp í 165.000 krónur um árið í kostnaðarendurgjaldi at ferðast til Havnar. Nú verður sett í verk ein skipan, har landsstýrisfólk fáa ókeypis og skattafrían tænaðstúbil uttan færra at ráða yvir.

Eftir galdandi reglum, so fáa landsstýrisfólk, sum taka við øðrum starvi, dupulta løn. Tað kann vera, tá

tey fara úr landsstýrinum, eitt nú fara aftur í tingið. Hendan skipan skal broytast soleiðis, at tað almenna tá bert skal gjalda munin upp til ásettu samsýningina hjá landsstýrisfólki.

Tað fer at spara landskassanum nógvar pengar, at landsstýrismenn ikki longur fáa trivialigar tænaðstúmannapensjónir eftir fáum árum. Men verður eitt nú Kaj Leo Holm Johannesen sitandi sum lögmaður, so fær landskassin eyka útreiðslur av tí. Kaj Leo Johannssen hevur longu upptjent sær fulla tænaðstúmannapensjón, sum í løtuni er 35.000 krónur um mánaðin.

» Borg-araløn til øll

ZAKARIAS WANG
KJAK SÍÐA 25

» Komm-unalt eldraðkið tað rætta

ANNIKA OLSEN
KJAK SÍÐA 25

Remee snýtti DR

Í Danmarks Radio eru tey í leiðsluni í øðini inna á X-Factordómaran, Remee, eftir at hann fríggjakkvøldið lat eina viðmerking falla, sum kundi fatast sum reklama fyri skeinkistaðið hjá honum, sum kallast Zen.

– Nu skal vi på Zen. Ej, det må jeg ikke sige. Undskyld DR, segði dómarin, eftir at hann hevði sent luttakaran hjá sær, Steffen, út úr 4. liveshowinum í X-Factor.

Trupulleikin hjá DR er, at Remee eigur hendan náttklubban. Men sjálvur heldur hann ikki hetta vera nakran trupulleika.

– Det er sandheden. Vi skal hen og drikke på Zen. Det kan godt være, at jeg ikke må sige det, men det sagde jeg jo også derinde. Og så vil jeg sgu også gerne lige drille dem kærligt, segði Remee við bt.dk.

Men hetta halda tey í DR als ikki vera stuttligt.

– Um Remee hevur sagt hatta, so er tað ein feilur. Og tað tosa vit við hann um, segði Rasmus Ladefoged, sum er undirhaldsstjóri í DR.

Hann leggur dent á, at hvørki dómarar ella luttakarar skulu reklamera fyri nøkrum sum helst.

– Hetta taka vit í sera stórum álvara. Og tað gera vit, tí hetta kann ikki sameinast við, at vit taka kringvarpsgjald frá fólk. So hetta skal steðgast beinanvegin, sigur Rasmus Ladefoged, sum er undirhaldsstjóri í DR.

– Men soleiðis er ikki í Føroyum. Her tekur okkara almenna lisenstiggjaða kringvarp pengar fyri at lumpa slíkar lýsingar inn í sendingarnar. Og her sleppa vertir at siga, hvør hevur givið teimum klæðir og kakur fyri pengar.

Tað burdi verið steðgað, ella má lögtingið avtaka kringvarpsgjaldið. Vit kunnu ikki hava bæði.